

Uned 309

Deall Egwyddorion Gwaith-chwarae

Lefel: 3

Gwerth credydau: 4

Nod yr Uned

Mae'r uned hon yn ymdrin â gwybodaeth a dealltwriaeth o'r egwyddorion sy'n greiddiol i ymarfer gwaith-chwarae.

Canlyniadau dysgu

Mae **tri** chanlyniad dysgu gan yr uned hon. Bydd y dysgwr yn:

- 309.1 Deall rôl chwarae, a'r angen amdano
- 309.2 Deall hawliau plant a phobl ifanc mewn perthynas â chwarae
- 309.3 Deall rôl y tîm gwaith-chwarae wrth gefnogi chwarae plant a phobl ifanc

Oriau dysgu dan arweiniad

Argymhellir y dylid neilltuo 35 awr i'r uned hon, er bod patrymau cyflwyno'n debygol o amrywio

Manylion y berthynas rhwng yr uned a safonau cenedlaethol perthnasol

Mae'r uned hon yn adlewyrchu'r SGC o

- PW8 Datblygu a hyrwyddo perthnasoedd cadarnhaol
- PW11 Gwaith gyda chydweithwyr mewn tîm

Cefnogaeth gan sector neu gorff priodol arall

Cefnogir yr uned hon gan SkillsActive

Asesu a graddio

Caiff yr uned hon ei hasesu gan aseiniad a osodir yn allanol ac a gaiff ei farcio'n fewnol

Uned 309 309.1

Deall Egwyddorion Gwaith-chwarae Deall rôl chwarae, a'r angen amdano

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio'r **ysfa gynhenid** i blant a phobl ifanc chwarae
2. dadansoddi sut mae chwarae'n angenrheidiol i **ddatblygiad a lles** plant a phobl ifanc
3. esbonio ystyr bod chwarae'n anghenraid biolegol, seicolegol, gymdeithasegol.

Ystod

Angen

Bodloni'r ysfa gynhenid, gan fod chwarae'n anghenraid biolegol, seicolegol a chymdeithasegol

Datblygiad

Corfforol, deallusol, emosiynol, perthnasoedd, twf dynol o'r geni hyd lencyndod

Uned 309 309.2

Deall Egwyddorion Gwaith-chwarae Deall hawliau plant a phobl ifanc mewn perthynas â chwarae

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. gwerthuso pwysigrwydd **Confensiwn y Cenedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn** mewn perthynas â darpariaeth chwarae
2. esbonio sut mae **sefydliadau** gwaith-chwarae'n ceisio bodloni hawliau plant a phobl ifanc i chwarae.

Ystod

Confensiwn y CU ar Hawliau'r Plentyn

Wedi'i gadarnhau gan y DU

Sefydliadau

Clybiau cyn/ôl ysgol, cynllun chwarae gwyliau, canolfan chwarae, canolfan mynediad agored, maes chwarae antur, bws chwarae / uned symudol, grwpiau ieuenctid, awdurdodau /cynghorau lleol

Uned 309 Deall Egwyddorion Gwaith-chwarae

309.3 Deall rôl y tîm gwaith-chwarae wrth gefnogi chwarae plant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio pwysigrwydd dull tîm o gefnogi plant a phobl ifanc i greu manau chwarae
2. esbonio rôl gweithwyr chwarae sy'n gweithredu fel **eiriolwyr chwarae**
3. gwerthuso **ymyriadau** gwahanol y mae tîm gwaith-chwarae'n gallu eu defnyddio i gefnogi chwarae plant a phobl ifanc
4. esbonio pwysigrwydd cydbwysu anghenion a hawliau plant a phobl ifanc unigol ag anghenion a hawliau pobl eraill
5. gwerthuso effaith gweithwyr chwarae ar y **man chwarae**
6. gwerthuso effaith chwarae plant a phobl ifanc ar aelodau o'r tîm gwaith-chwarae
7. esbonio cysyniad **arfer adfyfyriol** yng nghyd-destun tîm gwaith-chwarae.

Ystod

Pobl

Gweithwyr chwarae, gweithwyr chwarae cynorthwyol, staff maes chwarae, swyddogion datblygu chwarae, cydlynwyr gwaith-chwarae, hyfforddwyr, rheolwyr cyfleusterau

Eiriolwyr chwarae

Llefarydd dros gefnogi chwarae plant a phobl ifanc

Dulliau

Arsylwi, cynllunio, caffael adnoddau, gwerthuso man chwarae a phrosesau chwarae, ymgynghori â'r plant a'r bobl ifanc

Man chwarae

Unrhyw Ardal - corfforol, affeithiol, parhaol neu dros dro - sy'n cefnogi ac yn cyfoethogi'r potensial i chwarae hunangyfeiriedig plant a phobl ifanc

Arweinyddiaeth

Hwyluso egwyddorion gwaith-chwarae yn y lleoliad chwarae

Uned 310

Deall Chwarae Hunangyfeiriedig Plant a Phobl Ifanc

Lefel: 3

Gwerth credydau: 5

Nod yr Uned

Mae'r uned hon yn ymwneud â gwybodaeth, dealltwriaeth a rhai elfennau o ymarfer y mae eu hangen ar weithiwr chwarae i gefnogi chwarae plant a phobl ifanc, sydd wedi'i ddewis yn rhydd ac sydd wedi'i gyfeirio ganddynt, ac i ystyried eu harfer.

Canlyniadau dysgu

Mae **tri** chanlyniad dysgu gan yr uned hon. Bydd y dysgwr yn:

- 310.1 Deall natur chwarae hunangyfeiriedig, sydd wedi'i ddewis yn rhydd
- 310.2 Deall y cysyniadau allweddol sy'n gysylltiedig â chwarae plant a phobl ifanc
- 310.3 Deall sut i gydbwyso gofynion iechyd, diogelwch a lles â'r angen am symbyliad, her a risg
- 310.4 Gallu ystyried chwarae plant a phobl ifanc

Oriau dysgu dan arweiniad

Argymhellir y dylid neilltuo **35** awr i'r uned hon, er bod patrymau cyflwyno'n debygol o amrywio

Manylion y berthynas rhwng yr uned a safonau cenedlaethol perthnasol

Mae'r uned hon yn adlewyrchu'r SGC canlynol

- PW9 Cynllunio a chefnogi chwarae hunangyfeiriedig
- PW13 Cyfrannu at iechyd a lles plant
- DW7 Datblygu a chynnal amgylchedd iach, diogel a sicr i blant

Cefnogaeth gan sector neu gorff priodol arall

Cefnogir yr uned hon gan SkillsActive

Asesu a graddio

Caiff yr uned hon ei hasesu gan aseiniad a osodir yn allanol ac a gaiff ei farcio'n fewnol

Uned 310

Deall Chwarae Hunangyfeiriedig Plant a Phobl Ifanc

310.1

Deall natur chwarae hunangyfeiriedig, sydd wedi'i ddewis yn rhydd

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio **nodweddion** chwarae hunangyfeiriedig sydd wedi'i ddewis yn rhydd
2. esbonio pwysigrwydd **arsylwi i ddadansoddi** chwarae plant a phobl ifanc
3. esbonio pam mae hi'n bwysig casglu **gwybodaeth** mewn ffyrdd ar wahân i arsylwi i ddadansoddi hoff ddewisiadau chwarae plant a phobl ifanc.

Ystod

Nodweddion

Cymryd rhan, hygyrchedd adnoddau/amgylchedd, heb agenda oedolyn, wedi'i arwain gan blentyn/person ifanc, wedi'i gychwyn gan blentyn/person ifanc, agenda plentyn/pobl ifanc eu hunain

Arsylwi a dadansoddi

Arsylwi a gwirio ymddygiad chwarae plant a phobl ifanc, edrych ar beth sy'n digwydd a pham

Gwybodaeth

Beth yw eisiau plentyn neu berson ifanc a beth mae'n ei ddymuno

Uned 310

Deall Chwarae Hunangyfeiriedig Plant a Phobl Ifanc

310.2

Deall y cysyniadau allweddol sy'n gysylltiedig â chwarae plant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio'r termau canlynol, gan roi enghreifftiau am bob un:
 - anghenion chwarae a dewisiadau chwarae
 - y cylchred chwarae a'i elfennau
 - rhannau rhydd
 - manau chwarae
2. rhestru'r 16 math o chwarae a rhoi enghreifftiau o bob un

Ystod

Mathau o chwarae

Chwarae cyfathrebu, chwarae creadigol, chwarae dwfn, chwarae drammatig, chwarae archwiliol, chwarae ffantasi, chwarae dychmygus, chwarae symud, chwarae meistroli, chwarae gwrthrych, chwarae rôl, chwarae sgarmes, chwarae cymdeithasol, chwarae sosio-ddrammatig, chwarae symbolaidd, chwarae esblygol

Uned 310 Deall Chwarae Hunangyfeiriedig Plant a Phobl Ifanc

310.3 Deall sut i gydbwysu gofynion iechyd, diogelwch a lles â'r angen am symbyliad, her a risg

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. crynhoi prif **ofynion** iechyd, diogelwch a diogeledd sy'n berthnasol i amgylchedd chwarae
2. esbonio manteision risg, symbyliad a her yn ystod chwarae plant a phobl ifanc
3. esbonio cysyniad risg derbyniol ac annerbyniol yng nghyd-destun holl chwarae plant a phobl ifanc
4. gwerthuso gwahanol **ddulliau** o reoli risg a dadansoddi manteision risg yn ystod chwarae plant a phobl ifanc
5. esbonio gwerth galluogi plant a phobl ifanc i reoli risg drostyn nhw'u hunain
6. esbonio sut mae **sefydliadau** gwaith-chwarae'n ceisio cydbwysu iechyd, diogelwch a diogeledd amgylchedd chwarae ag angen plant a phobl ifanc am symbyliad, risg a her.

Ystod

Gofynion

Cyfredol ar gyfer gwledydd cartref, asesiadau risg, addasrwydd staff (gwiriadau record troseddol), cymarebau staff/pobl ifanc, deddfwriaeth, polisïau a gweithdrefnau, cod ymddygiad, diogelu

Mathau o chwarae

Chwarae cyfathrebu, chwarae creadigol, chwarae dwfn, chwarae dramatig, chwarae archwiliol, chwarae ffantasi, chwarae dychmygus, chwarae symud, chwarae meistrolï, chwarae gwrthrych, chwarae rôl, chwarae sgarmes, chwarae cymdeithasol, chwarae sosio-ddramatig, chwarae symbolaidd, chwarae esblygol

Dulliau

Rhoi grym a galluogi cysylltiedig ag arddulliau ymyriad

Sefydliadau

Clybiau cyn/ôl ysgol, cynllun chwarae gwyliau, canolfan chwarae, canolfan mynediad agored, maes chwarae antur, bws chwarae / uned symudol, grwpiau ieuenctid, awdurdodau /cynghorau lleol

Uned 310

Deall Chwarae Hunangyfeiriedig Plant a Phobl Ifanc

310.4

Gallu ystyried chwarae plant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. **arsylwi** chwarae mewn ffordd sy'n sensitif i'r plant a'r bobl ifanc sy'n cymryd rhan
2. **ystyried** arsylwadau o chwarae plant a phobl ifanc
3. casglu gwybodaeth am chwarae plant a phobl ifanc a dewisiadau chwarae
4. adnabod amrywiaeth o wahanol fathau o chwarae o'u harsylwadau eu hunain
5. gwerthuso effaith **ymyriad** oedolion ar chwarae plant a phobl ifanc.

Ystod

Arsylwi

Gwyllo ac weithiau recordio ymddygiad ac anghenion plant a phobl ifanc. Nid yw'r arsylwi i'w ddefnyddio i fonitro datblygiad plant a phobl ifanc neu gynllunio cwricwlwm o weithgareddau

Ystyried

Meddwl am yr arsylwadau ac adnabod beth sy'n mynd yn dda a beth allai gael ei wella i gefnogi chwarae hunangyfeiriedig

Ymyriad

Arddulliau ymyrryd, cylch chwarae.

Uned 311

Deall sut i ddiogelu lles plant a phobl ifanc

Lefel: 3

Gwerth credydau: 3

Nod yr Uned

Mae'r uned hon yn darparu'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth sydd eu hangen i gefnogi diogelu plant a phobl ifanc. Mae'r uned yn cynnwys deunydd ar e-ddiogelwch.

Canlyniadau dysgu

Mae **saith** canlyniad dysgu gan yr uned hon. Bydd y dysgwr yn:

- 311.1 Deall y brif ddeddfwriaeth, canllawiau, polisiâu a gweithdrefnau i ddiogelu plant a phobl ifanc
- 311.2 Deall pwysigrwydd gweithio mewn partneriaeth gyda sefydliadau eraill i ddiogelu plant a phobl ifanc
- 311.3 Deall pwysigrwydd sicrhau diogelwch a diogelu plant a phobl ifanc yn y lleoliad gwaith
- 311.4 Deall sut i ymateb i dystiolaeth neu bryderon bod plentyn neu berson ifanc wedi'i gam-drin neu'i niweidio
- 311.5 Deall sut i ymateb i dystiolaeth neu bryderon bod plentyn neu berson ifanc wedi'i fwlio
- 311.6 Deall sut i weithio gyda phlant a phobl ifanc i gefnogi eu diogelwch a'u lles
- 311.7 Deall pwysigrwydd e-ddiogelwch i blant a phobl ifanc

Oriau dysgu dan arweiniad

Argymhellir y dylid neilltuo **25** awr i'r uned hon, er bod patrymau cyflwyno'n debygol o amrywio

Manylion y berthynas rhwng yr uned a safonau cenedlaethol perthnasol

Mae'r uned hon yn adlewyrchu'r SGC o

- DW7 Datblygu a chynnal amgylchedd iach, diogel a sicr i blant
- CCLD 305 Gwarchod a hyrwyddo hawliau plant
- LDSS SGC Uned 1: Cyfrannu at warchod plant a phobl ifanc rhag camdriniaeth
- HSC SGC Uned 34: Hyrwyddo lles a gwarchod plant a phobl ifanc
- CWDC Safonau hyfforddiant, cefnogaeth a datblygiad ar gyfer Gofal Meithrin Safon 6: Diogelu plant a phobl ifanc
- Codau Ymarfer y DU ar gyfer Gweithwyr Cymdeithasol

Cefnogaeth gan sector neu gorff priodol arall

Cefnogir yr uned hon gan SkillsActive

Asesu a graddio

Caiff yr uned hon ei hasesu gan aseiniad a osodir yn allanol ac a gaiff ei farcio'n fewnol

Uned 311

311.1

Deall sut i ddiogelu lles plant a phobl ifanc

Deall y brif deddfwriaeth, canllawiau, polisïau a gweithdrefnau i ddiogelu plant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. amlinellu deddfwriaeth gyfredol, canllawiau, polisïau a gweithdrefnau yng ngwledydd y DU sy'n effeithio ar ddiogelu plant a phobl ifanc
2. esbonio gwarchodaeth plant o fewn cysyniad ehangach diogelu plant a phobl ifanc
3. Dadansoddi sut mae canllawiau, polisïau a gweithdrefnau cenedlaethol a lleol ar gyfer diogelu yn effeithio ar **waith dydd i ddydd** gyda phlant a phobl ifanc
4. esbonio pryd a pham mae angen ymholiadau ac adolygiadau achosion difrifol a sut mae rhannu canfyddiadau'n hysbysu ymarfer
5. esbonio sut mae'r prosesau sy'n cael eu defnyddio gan eu lleoliad gwaith neu wasanaeth eu hunain yn cydymffurfio â deddfwriaeth sy'n cwmpasu gwarchod data, trafod a rhannu gwybodaeth.

Ystod

Gwaith dydd i ddydd

Arfer gofal plant, amddiffyn plant, asesiad risg, sicrhau bod llais y plentyn neu berson ifanc yn cael ei glywed (e.e. darparu gwasanaethau eiriolaeth), cefnogi plant a phobl ifanc ac eraill a all fod yn mynegi pryder

Uned 311 Deall sut i ddiogelu lles plant a phobl ifanc

311.2 Deall pwysigrwydd gweithio mewn partneriaeth gyda sefydliadau eraill i ddiogelu plant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio pwysigrwydd diogelu plant a phobl ifanc
2. esbonio pwysigrwydd dull lle mae'r plentyn neu berson ifanc yn y canol
3. esbonio ystyr partneriaeth yn gweithio yng nghyd-destun diogelu
4. disgrifio rolau a chyfrifoldebau **gwahanol sefydliadau** a all fod â rhan pan mae plentyn neu berson ifanc wedi cael ei gam-drin neu ei niweidio.

Ystod

Gwahanol sefydliadau

Gwasanaethau cymdeithasol NSPCC, ymwelwyr iechyd, meddyg teulu, gwasanaeth prawf, heddlu, ysgol, gwasanaeth seicoleg

Uned 311 Deall sut i ddiogelu lles plant a phobl ifanc

311.3 Deall pwysigrwydd sicrhau diogelwch a diogelu plant a phobl ifanc yn y lleoliad gwaith

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio pam mae hi'n bwysig sicrhau bod plant a phobl ifanc wedi eu gwarchod rhag niwed yn y lleoliad gwaith
2. esbonio **polisiau a gweithdrefnau** sydd yn eu lle i warchod plant a phobl ifanc ac oedolion sy'n gweithio gyda nhw
3. gwerthuso ffyrdd o adrodd am bryderon am arfer gwael tra'n sicrhau bod chwythwyr chwiban a'r rhai y mae eu harfer neu ymddygiad yn cael ei amau'n cael eu gwarchod
4. esbonio sut mae ymarferwyr yn gallu cymryd camau i'w gwarchod eu hunain o fewn arfer bob dydd yn y lleoliad gwaith ac ar ymweliadau i ffwrdd o'r safle.

Ystod

Polisiau ac ymarfer ar gyfer gweithio diogel

Gweithio mewn ffordd agored a thryloyw, gwrando ar blant a phobl ifanc, dyletswydd gofal, chwythu'r chwiban, pŵer a safleoedd ymddiriedaeth, priodoldeb ac ymddygiad, cyswllt corfforol, gofal personol preifat, ymweliadau i ffwrdd o'r safle, ffotograffiaeth a fideo, rhannu pryderon a chofnodi/ adrodd digwyddiadau

Uned 311 Deall sut i ddiogelu lles plant a phobl ifanc

311.4 Deall sut i ymateb i dystiolaeth neu bryderon bod plentyn neu berson ifanc wedi'i gam-drin neu'i niweidio

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. disgrifio'r arwyddion, symptomau, dangosyddion ac ymddygiadau posibl a all achosi pryder yng nghyd-destun diogelu
2. disgrifio'r camau i'w cymryd os yw plentyn neu berson ifanc yn honni niwed neu gamdriniaeth yn unol â pholisïau neu weithdrefnau ei leoliad ei hun
3. esbonio'r hawliau sydd gan blant, pobl ifanc a'u gofalwyr mewn sefyllfaoedd lle mae amheuaeth neu honiad o niwed neu gamdriniaeth

Uned 311 Deall sut i ddiogelu lles plant a phobl ifanc

311.5 Deall sut i ymateb i dystiolaeth neu bryderon bod plentyn neu berson ifanc wedi'i fwlio

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio'r gwahanol fathau o **fwlio** a'r effeithiau posibl ar blant a phobl ifanc
2. amlinellu'r polisiau a'r gweithdrefnau a ddylai gael eu dilyn mewn ymateb i bryderon neu i dystiolaeth o fwlio ac esbonio'r rhesymau pam maen nhw yn eu lle
3. esbonio sut i gefnogi plentyn neu berson ifanc a/neu eu teulu pan gaiff bwlio ei amau neu ei honni.

Ystod

Bwlio

Corfforol - gwthio, cicio, taro, pinsio a ffurfiau eraill o drais neu fygythiadau

Llafar - galw enwau, sarhau, gwawd, hel clecs, poeni parhau

Emosiynol - Cau allan, poenydio, gwawdio, bychanu

Seiberfwlio - defnyddio Technoleg Gwybodaeth a Chyfathrebu yn enwedig ffonau symudol a'r rhynggrwyd, yn fwriadol i boeni rhywun

Mathau penodol o fwlio sy'n gallu ymwneud â'r cyfan o'r uchod fel homoffobig neu ar sail rhyw, hiliol, yn ymwneud ag anghenion addysgol arbennig ac anabledau

Uned 311 Deall sut i ddiogelu lles plant a phobl ifanc

311.6 Deall sut i weithio gyda phlant a phobl ifanc i gefnogi eu diogelwch a'u lles

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio sut i gefnogi hunanhyder a hunan-barch plant a phobl ifanc
2. dadansoddi pwysigrwydd cefnogi gwydnwch plant a phobl ifanc
3. esbonio pam mae hi'n bwysig gweithio gyda'r plentyn neu berson ifanc i sicrhau bod ganddynt strategaethau i'w hamddiffyn eu hunain a gwneud penderfyniadau am ddiogelwch
4. esbonio ffyrdd o roi grym i blant a phobl ifanc i wneud dewisiadau cadarnhaol a gwybodus sy'n cefnogi eu lles a'u diogelwch.

Uned 311 Deall sut i ddiogelu lles plant a phobl ifanc

311.7 Deall pwysigrwydd e-ddiogelwch i blant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio'r risgiau a'r canlyniadau posibl i blant a phobl ifanc o fod ar-lein ac o ddefnyddio ffôn symudol
2. disgrifio ffyrdd o leihau'r risg i blant a phobl ifanc a ddaw o:
 - rwydweithio cymdeithasol
 - defnyddio'r rhyngrwyd
 - prynu ar-lein
 - defnyddio ffôn symudol

Uned 312 Deall y Fframwaith Trefniadaeth ar gyfer Chwarae

Lefel: 3

Gwerth credydau: 4

Nod yr Uned

Mae'r uned hon yn ymdrin â'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth y mae eu hangen ar weithiwr chwarae i ddatblygu fframwaith o bolisiâu a gweithdrefnau sy'n adlewyrchu hawliau plant a phobl ifanc

Canlyniadau dysgu

Mae **dau** ganlyniad dysgu gan yr uned hon. Bydd y dysgwr yn gallu:

312.1 Deall hawliau plant a phobl ifanc mewn cyd-destun gwaith-chwarae

312.1 Deall sut i gyfrannu at strategaethau, polisiâu a gweithdrefnau sy'n adlewyrchu hawliau plant a phobl ifanc

Oriau dysgu dan arweiniad

Argymhellir y dylid neilltuo **35** awr i'r uned hon, er bod patrymau cyflwyno'n debygol o amrywio

Manylion y berthynas rhwng yr uned a safonau cenedlaethol perthnasol

Mae'r uned hon yn cysylltu â'r SGC canlynol

- PW6 Cyfrannu at fframwaith trefniadaeth sy'n adlewyrchu anghenion ac sy'n gwarchod hawliau plant a phobl ifanc
- Codau Ymarfer y DU ar gyfer Gweithwyr Gofal Cymdeithasol

Cefnogaeth gan sector neu gorff priodol arall

Cefnogir yr uned hon gan SkillsActive

Asesu a graddio

Caiff yr uned hon ei hasesu gan aseiniad a osodir yn allanol ac a gaiff ei farcio'n fewnol

Uned 312 Deall y Fframwaith Trefniadaeth ar gyfer Chwarae

312.1 Deall hawliau plant a phobl ifanc mewn cyd-destun gwaith-chwarae

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. crynhoi'r **gofynion cyfreithiol** allweddol sy'n ymwneud â hawliau plant a phobl ifanc a'r rhai sy'n gofalu amdany'n nhw yng nghyd-destun chwarae
2. esbonio pwysigrwydd bod gan yr **amgylchedd chwarae** bolisiâu a gweithdrefnau sy'n adlewyrchu gofynion cyfreithiol
3. gwerthuso gwahanol **theoriâu a modelau** o arfer da mewn perthynas â chynhwysiad
4. esbonio sut i adnabod rhwystrau **agweddol**, **amgylcheddol** a **sefydliadol** i **gynhwysiad** mewn amgylchedd chwarae
5. sut i hyrwyddo hawliau plant a phobl ifanc yn yr amgylchedd chwarae
6. egluro'r gwahaniaeth rhwng darpariaeth chwarae ar wahân, arwahanol, integredig a chynhwysol.

Ystod

Gofynion cyfreithiol

Deddfau a rheoliadau (Gwlad Gartref) y mae'n rhaid i leoliadau gwaith-chwarae eu dilyn

Amgylchedd chwarae

Unrhyw leoliad neu ardal chwarae sy'n cefnogi chwarae plant a phobl ifanc

Theoriâu a modelau

Model cymdeithasol anabledd, hygyrchedd, gwrthwahaniaethol

Rhwystrau agweddol

Canfyddiadau rhagdybiedig staff a gwirfoddolwyr

Rhwystrau amgylcheddol

Diffyg mynediad, diffyg adnoddau

Rhwystrau sefydliadol

Cyfyngiadau wedi'u mynnu gan y sefydliad neu'r adeilad

Cynhwysiad

Ar agor ac yn hygyrch i bawb, a'r rhwystrau wedi'u symud

Uned 312 Deall y Fframwaith Trefniadaeth ar gyfer Chwarae

312.1 Deall sut i gyfrannu at strategaethau, polisiau a gweithdrefnau sy'n adlewyrchu hawliau plant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. gwerthuso **strategaethau, polisiau** a **gweithdrefnau** gwaith-chwarae sefydliadu mewn perthynas â hawliau plant a phobl ifanc
2. esbonio sut i ddatblygu polisiau a gweithdrefnau ar gyfer amgylchedd chwarae i gwmpasu:
 - gweithgareddau cymdeithasol a chwarae
 - iechyd a diogelwch
 - arfer gwrthwahananiaethol
 - amddiffyn plant a bwlio
 - ymateb i ymddygiad
3. esbonio sut i **sicrhau** bod polisiau a gweithdrefnau'n cael eu gweithredu
4. egluro pwysigrwydd adolygu polisiau a gweithdrefnau
5. esbonio sut i adolygu polisiau a gweithdrefnau.

Ystod

Strategaethau

Cynlluniau a nodau cyffredinol

Polisiau

Nodau penodol o'r hyn mae'r sefydliad yn dymuno'i wneud

Gweithdrefnau

Gweithredoedd y mae angen eu dilyn i sicrhau bod y polisi'n cael ei weithredu

Sicrhau

Monitro, adolygu, gwerthuso, sicrhau ansawdd, arolygu

Uned 313

Deall sut i gefnogi canlyniadau cadarnhaol i blant a phobl ifanc

Lefel: 3

Gwerth credydau: 3

Nod yr Uned

Nod yr uned hon yw rhoi i aelodau'r gweithlu plant a phobl ifanc ddealltwriaeth o'r ffactorau sy'n gallu effeithio, yn negyddol ac yn gadarnhaol, ar ganlyniadau a chyfleoedd bywyd plant a phobl ifanc. Mae'n cynnwys dulliau o gefnogi canlyniadau cadarnhaol gan gynnwys anabledd a gofynion penodol.

Canlyniadau dysgu

Mae **pedwar** canlyniad dysgu gan yr uned hon. Bydd y dysgwr yn gallu:

- 313.1 Deall sut mae'r amgylchedd cymdeithasol, economaidd a diwylliannol yn gallu effeithio ar ganlyniadau a chyfleoedd bywyd plant a phobl ifanc
- 313.2 Deall sut mae ymarferwyr yn gallu gwneud gwahaniaeth cadarnhaol mewn canlyniadau i blant a phobl ifanc
- 313.3 Deall effaith bosibl anabledd, gofynion arbennig (anghenion ychwanegol) ac agweddau ar ganlyniadau cadarnhaol plant a phobl ifanc
- 313.4 Deall pwysigrwydd cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiad mewn hyrwyddo canlyniadau cadarnhaol i blant a phobl ifanc

Oriau dysgu dan arweiniad

Argymhellir y dylid neilltuo **10** awr i'r uned hon, er bod patrymau cyflwyno'n debygol o amrywio

Manylion y berthynas rhwng yr uned a safonau cenedlaethol perthnasol

Mae'r uned hon yn cysylltu â'r SGC canlynol:

- PW24 Chwarae cynhwysol, gweithio gyda phlant a phobl ifanc anabl
- Unedau SGC CCLD: 308: Hyrwyddo lles a gwydnwch plant
- HSC38 Cefnogi plant a phobl ifanc i reoli eu bywydau
- HSC310 Gweithio gyda phlant a phobl ifanc i'w paratoi ar gyfer oedolaeth, dinasyddiaeth ac annibyniaeth
- Codau Ymarfer y DU ar gyfer Gweithwyr Cymdeithasol

Cefnogaeth gan sector neu gorff priodol arall

Cefnogir yr uned hon gan SkillsActive

Asesu a graddio

Caiff yr uned hon ei hasesu gan aseiniad a osodir yn allanol ac a gaiff ei farcio'n fewnol

Uned 313 Deall sut i gefnogi canlyniadau cadarnhaol i blant a phobl ifanc

313.1 Deall sut mae'r amgylchedd cymdeithasol, economaidd a diwylliannol yn gallu effeithio ar ganlyniadau a chyfleoedd bywyd plant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. disgrifio **ffactorau cymdeithasol a diwylliannol** a fydd yn effeithio ar fywydau plant a phobl ifanc
2. esbonio pwysigrwydd ac effaith tlodi ar ganlyniadau a chyfleoedd bywyd plant a phobl ifanc
3. esbonio rôl dewisiadau personol a phrofiadau plant a phobl ifanc ar eu canlyniadau a'u cyfleoedd bywyd.

Ystod

Ffactorau cymdeithasol, economaidd a diwylliannol

Dewis personol, bod mewn system gofal, tlodi, tai a chymuned, amgylchedd addysgol, troseddu neu ymddygiad gwrthgymdeithasol, statws iechyd yr hunan neu aelod o'r teulu, anabledd, cefnogaeth iechyd (meddyg teulu, clinig iechyd, mynediad i'r adran frys a damweiniau ac ati), caethineb yn y teulu neu nhw eu hunain, profedigaeth a cholled, disgwyliadau teulu ac anogaeth, credoau ac arferion crefyddol, credoau ac arferion ethnig/ diwylliannol, ymyleiddio ac all-gau.

Uned 313

Deall sut i gefnogi canlyniadau cadarnhaol i blant a phobl ifanc

313.2 Deall sut mae ymarferwyr yn gallu gwneud gwahaniaeth cadarnhaol mewn canlyniadau i blant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. adnabod y **canlyniadau cadarnhaol** i blant a phobl ifanc y dylai ymarferwyr ymdrechu i'w cyflawni
2. esbonio pwysigrwydd dylunio gwasanaethau o gwmpas anghenion plant a phobl ifanc
3. esbonio pwysigrwydd bod plant a phobl ifanc yn cymryd rhan yn weithredol mewn penderfyniadau sy'n effeithio eu bywydau
4. esbonio sut i gefnogi plant a phobl ifanc yn ôl eu hoed, eu hanghenion a'u gallu i wneud dewisiadau personol ac i gael profiadau a fydd yn cael effaith gadarnhaol ar eu bywydau.

Ystod

Canlyniadau Cadarnhaol

Bod yn iach, aros yn ddiogel, mwynhau a chyflawni, gwneud cyfraniad cadarnhaol, cyrraedd lles economaidd

Uned 313 Deall sut i gefnogi canlyniadau cadarnhaol i blant a phobl ifanc

313.3 Deall effaith bosibl anabledd, gofynion arbennig (anghenion ychwanegol) ac agweddau ar ganlyniadau cadarnhaol plant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio effaith bosibl anabledd ar ganlyniadau a chyfleoedd bywyd plant a phobl ifanc
2. esbonio pwysigrwydd agweddau cadarnhaol tuag at anabledd a gofynion penodol
3. esbonio modelau cymdeithasol a meddygol o anabledd ac effaith pob un ar ymarfer.
4. esbonio'r gwahanol fathau o **gefnogaeth** sydd ar gael i blant a phobl ifanc anabl a'r rhai sydd â gofynion penodol.

Ystod

Cefnogaeth

Therapi iaith a lleferydd, cefnogaeth gan weithwyr iechyd proffesiynol, cefnogaeth dysgu ychwanegol, technoleg gynorthwyol, gwasanaethau arbenigol

Uned 313 Deall sut i gefnogi canlyniadau cadarnhaol i blant a phobl ifanc

313.4 Deall pwysigrwydd cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiad mewn hyrwyddo canlyniadau cadarnhaol i blant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio ystyr cydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiad yng nghyd-destun canlyniadau cadarnhaol i blant a phobl ifanc
2. cymharu, rhoi enghreifftiau, ffyrdd y gall gwasanaethau i blant, pobl ifanc a'u gofalwyr roi sylw i gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiad a'u hybu i hyrwyddo canlyniadau cadarnhaol.

Uned 314

Deall Perthnasoedd yn yr Amgylchedd Chwarae

Lefel: 3

Gwerth credydau: 3

Nod yr Uned

Mae'r uned hon yn cwmpasu'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth sydd eu hangen ar weithiwr chwarae i adeiladu perthnasoedd gyda phlant, pobl ac oedolion eraill mewn amgylchedd chwarae. Rhaid i oedolion eraill gynnwys rhieni a phobl eraill sydd â rhan mewn gofalu am blant a phobl ifanc

Canlyniadau dysgu

Mae **pedwar** canlyniad dysgu gan yr uned hon. Bydd y dysgwr yn:

- 314.1 Deall sut i ddatblygu perthnasoedd gyda phlant a phobl ifanc
- 314.2 Deall sut i gefnogi cyfathrebu gyda phlant a phobl ifanc
- 314.3 Gallu cefnogi cyfathrebu gyda phlant a phobl ifanc
- 314.4 Deall sut i gefnogi plant a phobl ifanc wrth ddatblygu perthnasoedd ag eraill
- 314.5 Deall sut i gyfathrebu gydag oedolion

Oriau dysgu dan arweiniad

Argymhellir y dylid neilltuo **20** awr i'r uned hon, er bod patrymau cyflwyno'n debygol o amrywio

Manylion y berthynas rhwng yr uned a safonau cenedlaethol perthnasol

Mae'r uned hon yn cysylltu â'r SGC canlynol

- PW8 Datblygu a hyrwyddo perthnasoedd cadarnhaol
- PW14 Ymwneud â rhieni a gofalwyr yn yr amgylchedd chwarae

Cefnogaeth gan sector neu gorff priodol arall

Cefnogir yr uned hon gan SkillsActive

Asesu a graddio

Caiff yr uned hon ei hasesu gan aseiniad a osodir yn allanol ac a gaiff ei farcio'n fewnol

Uned 314 Deall Perthnasoedd yn yr Amgylchedd Chwarae

314.1 Deall sut i ddatblygu perthnasoedd gyda phlant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio sut mae **datblygiad** plant a phobl ifanc yn effeithio ar y ffordd y maen nhw'n perthnasu i weithwyr chwarae
2. gwerthuso gwahanol **strategaethau** i helpu plant a phobl ifanc i deimlo'n gartrefol ac wedi'u gwerthfawrogi yn yr amgylchedd chwarae
3. esbonio ystyr ymddygiad 'priodol' ac 'amhriodol' pan fydd gweithiwr chwarae'n rhyngweithio â phlant
4. esbonio pam mae hi'n bwysig rhoi rhan i blant a phobl ifanc wrth wneud penderfyniadau
5. gwerthuso gwahanol **strategaethau** y gellir eu defnyddio i gael plant a phobl ifanc i gymryd rhan mewn gwneud penderfyniadau
6. esbonio sut i negydu gyda phlant a phobl ifanc ar wahanol **gamau datblygiad**
7. esbonio gwahanol ddulliau y gellir eu defnyddio i ddangos i blant a phobl ifanc bod y gweithiwr chwarae'n eu parchu fel unigolion.

Ystod

Datblygiad

Corfforol, deallusol, emosiynol, perthnasoedd, twf dynol o'r geni hyd lencyndod

Strategaethau

Person allweddol, delweddau cadarnhaol, polisi drws agored, ymgynghori

Strategaethau

Fforwm plant, blwch awgrymiadau, holiaduron, bwrdd syniadau, cynrychiolaeth plant/pobl ifanc ar bwyllgor rheoli

Camau datblygiad

Corfforol, emosiynol, deallusol, perthnasoedd, cyfathrebu, yn ôl oed

Uned 314 Deall Perthnasoedd yn yr Amgylchedd Chwarae

314.2 Deall sut i gefnogi cyfathrebu gyda phlant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio pwysigrwydd bod gweithiwr chwarae'n **cyfathrebu'n glir** gyda phlant a phobl ifanc
2. esbonio pam mae hi'n bwysig bod plant a phobl ifanc yn gallu gofyn cwestiynau, cynnig syniadau a gwneud awgrymiadau yn yr amgylchedd chwarae
3. esbonio pwysigrwydd gwrando ar blant a phobl ifanc
4. esbonio gwahanol **strategaethau** y gellir eu defnyddio i gyfathrebu â phlant a phobl ifanc sydd ag anawsterau cyfathrebu

Uned 314 Deall Perthnasoedd yn yr Amgylchedd Chwarae

314.3 Gallu cefnogi cyfathrebu gyda phlant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. dangos cyfathrebu dwy ffordd gydag amrywiaeth o blant a phobl ifanc
2. dangos **yddygiad** sy'n dangos bod syniadau a theimladau plant a phobl ifanc yn cael eu gwerthfawrogi
3. dangos y gwahanol **ddulliau** o gefnogi plant a phobl ifanc i gyfathrebu â phobl eraill.

Ystod

Ymddygiad

Gwrando actif, ymateb i geisiadau, rhoi digon o amser, annog

Dulliau

System bydi, amgylchedd diogel yn emosiynol, cyfieithu, technoleg

Uned 314 **Deall Perthnasoedd yn yr Amgylchedd Chwarae**

314.4 Deall sut i gefnogi plant a phobl ifanc wrth ddatblygu perthnasoedd ag eraill

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. crynhoi gwahanol ffyrdd y gall gweithiwr chwarae helpu plant a phobl ifanc i ddeall gwerth a phwysigrwydd perthnasoedd gyda phobl eraill
2. esbonio pwysigrwydd bod plant a phobl ifanc yn gwerthfawrogi ac yn parchu **unigoliaeth** a theimladau pobl eraill
3. crynhoi gwahanol **strategaethau** y gall gweithiwr chwarae helpu plant a phobl ifanc i werthfawrogi a pharchu **unigoliaeth** a theimladau pobl eraill
4. cyfiawnhau pam mae hi'n bwysig bod yn gyson ac yn deg wrth ymateb i ymddygiad yn yr amgylchedd chwarae
5. crynhoi gwahanol **strategaethau** y gall gweithiwr chwarae eu defnyddio wrth ymateb i ymddygiad plant a phobl ifanc
6. esbonio pam mae hi'n bwysig i blant a phobl ifanc allu delio â gwrthdaro eu hunain.
7. esbonio'r mathau o **gefnogaeth** y gall fod ar weithiwr chwarae angen ei rhoi i helpu plant a phobl ifanc i ddelio â gwrthdaro eu hunain.

Ystod

Unigoliaeth

Amrywiaeth, gwahanol gryfderau, gwendidau, personoliaeth, hunaniaeth, diwylliant a ffordd o fod

Strategaethau

Gwerth a pharch - modelu rôl, delweddau cadarnhaol, dathlu amrywiaeth, rhannu gwybodaeth

Atgyfnerthu ymddygiad cadarnhaol - modelu rôl, delweddau cadarnhaol, dathlu amrywiaeth, rhannu gwybodaeth, clod

Delio ag ymddygiad negyddol - amser allan, gwobrau a sancsiynau, ymglymu rhieni/gofalwyr, cytundebau grŵp, cyfrifoldeb priodol, cadw meddwl agored

Cefnogaeth

Cyfleoedd am drafodaeth, dadl, tegwch heb gymryd y gwrthdaro i ffwrdd, cydnabod emosiynau

Uned 314 Deall Perthnasoedd yn yr Amgylchedd Chwarae

314.5 Deall sut i gyfathrebu gydag oedolion

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio pam mae hi'n bwysig cael perthnasoedd cadarnhaol gydag oedolion yn yr amgylchedd chwarae
2. esbonio pwysigrwydd cyfathrebu clir gydag oedolion yn yr amgylchedd chwarae
3. crynhoi gwahanol **strategaethau** y gall gweithiwr chwarae eu defnyddio i gyfathrebu ag oedolion sydd ag **anawsterau cyfathrebu**
4. gwerthuso mathau o **sefyllfaoedd** a allai arwain at wrthdaro rhwng gweithwyr chwarae ag oedolion eraill
5. esbonio gwahanol **strategaethau** y gall gweithiwr chwarae eu defnyddio i ddelio â sefyllfaoedd o wrthdaro sy'n cynnwys oedolion eraill.

Ystod

Strategaethau - cyfathrebu

Cyfieithu, technoleg, delweddau cadarnhaol, osgoi jargon

Anawsterau cyfathrebu

Nam clyw/gweld, Saesneg/Cymraeg fel ail iaith, materion llythrennedd

Sefyllfaoedd

Gyda staff eraill, gyda rhieni/gofalwyr

Strategaethau - delio â gwrthdaro

Cyfathrebu clir (ysgrifennu a llafar), polisïau a gweithdrefnau, chwythu chwiban, adrodd

Uned 315

Deall Iechyd, Diogelwch a Diogeledd yn yr Amgylchedd Chwarae

Lefel: 3

Gwerth credydau: 2

Nod yr Uned

Mae'r uned hon yn cwmpasu'r wybodaeth a'r ddealltwriaeth sydd ei angen ar weithiwr chwarae i gynnal iechyd, diogelwch a lles mewn amgylchedd chwarae

Canlyniadau dysgu

Mae **pum** canlyniad dysgu gan yr uned hon. Bydd y dysgwr yn gallu:

- 315.1 Deall y gofynion am iechyd, diogelwch a diogeledd yn yr amgylchedd chwarae
- 315.2 Deall gweithdrefnau diogelwch a diogeledd mewn lleoliad chwarae
- 315.3 Deall sut i asesu risg mewn amgylchedd chwarae
- 315.4 Deall sut i ymateb i ddamweiniau ac i argyfyngau eraill mewn amgylchedd chwarae
- 315.5 Deall arferion hylendid mewn amgylchedd chwarae

Oriau dysgu dan arweiniad

Argymhellir y dylid neilltuo **15** awr i'r uned hon, er bod patrymau cyflwyno'n debygol o amrywio

Manylion y berthynas rhwng yr uned a safonau cenedlaethol perthnasol

Mae'r uned hon yn cysylltu â'r SGC canlynol DW7 Datblygu a chynnal amgylchedd iach, diogel a sicr i blant

Cefnogaeth gan sector neu gorff priodol arall

Cefnogir yr uned hon gan SkillsActive

Asesu a graddio

Caiff yr uned hon ei hasesu gan aseiniad a osodir yn allanol ac a gaiff ei farcio'n fewnol

Uned 315 Deall Iechyd, Diogelwch a Diogeledd yn yr Amgylchedd Chwarae

315.1 Deall y gofynion am iechyd, diogelwch a diogeledd yn yr amgylchedd chwarae

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. crynhoi'r **gofynion statudol a rheoleiddio** sy'n ymwneud ag iechyd, diogelwch a diogeledd mewn amgylchedd chwarae i:
 - blant a phobl ifanc
 - gweithwyr
 - teuluoedd ac ymwelwyr
2. esbonio'r **rheoliadau** sy'n ymwneud â thrafod â llaw a'r risgiau cysylltiedig â chodi a chario plant
3. esbonio sut mae datblygiad plant yn effeithio ar drefniadau iechyd, diogelwch a diogeledd mewn amgylchedd chwarae.

Ystod

Gofynion statudol a rheoleiddio

Deddfau a rheoliadau (Gwlad Gartref) y mae'n rhaid i leoliadau gwaith-chwarae eu dilyn

Rheoliadau

Rheoliadau Gweithrediadau Trafod â Llaw

Uned 315

Deall Iechyd, Diogelwch a Diogeleddd yn yr Amgylchedd Chwarae

315.2

lleoliad chwarae

Deall gweithdrefnau diogelwch a diogeleddd mewn

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio'r **gweithdrefnau** i'w dilyn ar gyfer gwirio'r canlynol mewn amgylchedd chwarae:
 - cyfleusterau
 - offer
 - toiledau
 - ardaloedd ymolchi
 - symudiad a gweithgareddau plant a phobl ifanc
2. esbonio'r **gweithdrefnau diogeleddd** i'w dilyn ar gyfer plant a phobl ifanc yn cyrraedd ac yn ymadael ag amgylchedd chwarae
3. esbonio'r **gweithdrefnau** ar gyfer storio a rhoi moddion mewn amgylchedd chwarae.

Ystod

Gweithdrefnau

Rhestri gwirio, cyfarwyddiadau'r gwneuthurwyr, rhoi gwybod am offer diffygiol, driliau tân, cofrestr presenoldeb, asesu risg

Gweithdrefnau Diogeleddd

Llofnodi plant i mewn/allan, casglu plant yn briodol gan oedolyn

Gweithdrefnau – storio a rhoi moddion

Camau y mae'n rhaid eu dilyn i sicrhau bod y polisi'n cael ei weithredu, gan gynnwys storio diogel, hyfforddiant priodol lle mae angen (epipen)

Uned 315

Deall Iechyd, Diogelwch a Diogeledd yn yr Amgylchedd Chwarae

315.3

Deall sut i asesu risg mewn amgylchedd chwarae

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio'r **theoriau a'r modelau** o asesu risg sy'n cael eu defnyddio ar gyfer y canlynol:
 - amgylchedd chwarae dan do
 - amgylchedd chwarae awyr agored
 - gwibdeithiau
2. esbonio'r gwahaniaeth rhwng asesiadau risg ffurfiol ac anffurfiol.

Ystod

Theoriau a modelau

Pum Cam Asesiad Risg (HSE), Budd Risg

Uned 315 Deall Iechyd, Diogelwch a Diogeledd yn yr Amgylchedd Chwarae

315.4 Deall sut i ymateb i ddamweiniau ac i argyfyngau eraill mewn amgylchedd chwarae

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio'r **gweithdrefnau** i'w dilyn i gofnodi ac i roi adroddiad am ddamweiniau a digwyddiadau
2. esbonio cynnwys gofynnol blwch cymorth cyntaf
3. esbonio sut i ymateb i amrywiaeth o sefyllfaoedd sy'n cynnwys **damweiniau ac anafiadau**, gan ystyried oed plant a phobl ifanc sydd wedi'u heffeithio
4. disgrifio arwyddion a symptomau **afiechydon ac alergeddau** cyffredin plentyndod y mae gweithiwr chwarae yn debygol o ddod ar eu traws
5. esbonio ymatebion priodol i amrywiaeth o **afiechydon ac alergeddau** cyffredin plentyndod
6. gwerthuso'r trefnau brys mewn amgylchedd chwarae ar gyfer:
 - tân
 - plant ar goll
 - trefn ymgilio.

Ystod

Gweithdrefnau-

Llyfr damweiniau, RIDDOR, adrodd i gyrff rheoleiddio

Damweiniau ac anafiadau

Syrthio/baglu, gwrthdrawiad, defnyddio offer/adnoddau, anaf i'r pen, briwiau/crafiadau, cleisiau, llosgiadau/llosg haul, ysigiadau, esgyrn wedi'u torri

Afiechydon ac alergeddau

llid yr ymennydd, alergedd cnau, brech yr ieir, byg stumog, alergedd cynnyrch llaeth, y dwymyn doben, llau pen, annwyd/ffliw

Uned 315

Deall Iechyd, Diogelwch a Diogeledd yn yr Amgylchedd Chwarae

315.5

Deall arferion hylendid mewn amgylchedd chwarae

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio arferion hylendid mewn perthynas â:

- thraws-heintio
- systemau gwaredu gwahanol fathau o wastraff
- trafod bwyd
- trafod hylifau corff
- materion yn ymwneud â lledaeniad HIV a hepatitis.

Uned 316

Deall Sut i Gynllunio ar gyfer Chwarae hunangyfeiriedig Plant a Phobl Ifanc a'i Gefnogi

Lefel: 3

Gwerth credydau: 5

Nod yr Uned

Mae'r uned hon yn ymwneud â gwybodaeth, dealltwriaeth a rhai elfennau o ymarfer y mae eu hangen ar weithiwr chwarae i gefnogi chwarae plant a phobl ifanc, sydd wedi'i ddewis yn rhydd ac sydd wedi'i gyfeirio ganddynt, ac i ystyried eu harfer

Canlyniadau dysgu

Mae **pedwar** canlyniad dysgu gan yr uned hon. Bydd y dysgwr yn gallu:

- 316.1 Deall sut i gynllunio ar gyfer chwarae hunangyfeiriedig plant a phobl ifanc
- 316.2 Deall sut i greu manau chwarae ar gyfer chwarae hunangyfeiriedig plant a phobl ifanc
- 316.3 Deall sut i gefnogi chwarae hunangyfeiriedig plant a phobl ifanc
- 316.4 Deall sut i helpu plant a phobl ifanc i reoli risg wrth chwarae

Oriau dysgu dan arweiniad

Argymhellir y dylid neilltuo **35** awr i'r uned hon, er bod patrymau cyflwyno'n debygol o amrywio

Manylion y berthynas rhwng yr uned a safonau cenedlaethol perthnasol

Mae'r uned hon yn cysylltu â'r SGC canlynol - PW9 Cynllunio a chefnogi chwarae hunangyfeiriedig

Cefnogaeth gan sector neu gorff priodol arall

Cefnogir yr uned hon gan SkillsActive

Asesu a graddio

Caiff yr uned hon ei hasesu gan aseiniad a osodir yn allanol ac a gaiff ei farcio'n fewnol

Uned 316

Deall Sut i Gynllunio ar gyfer Chwarae hunangyfeiriedig Plant a Phobl Ifanc a'i Gefnogi

316.1 Deall sut i gynllunio ar gyfer chwarae hunangyfeiriedig plant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio pam mae hi'n bwysig adnabod anghenion a dewisiadau chwarae plant a phobl ifanc
2. esbonio sut mae **datblygiad** plant a phobl ifanc yn effeithio ar eu hanghenion a'u dewisiadau chwarae
3. gwerthuso amrywiaeth o **ddulliau** i ymgynghori â phlant a phobl ifanc ar eu hanghenion a'u dewisiadau
4. crynhoi'r mathau o **ddangosyddion a nodau** y gellir eu defnyddio i werthuso darpariaeth chwarae.

Ystod

Datblygiad

Corfforol, deallusol, emosiynol, perthnasoedd, twf dynol o'r geni hyd lencyndod

Dulliau

Trafodaeth, siarad, holiaduron, gemau, bwrdd syniadau, blwch awgrymiadau

Dangosyddion ac amcanion

Adborth (ffurfiol ac anffurfiol, arsylwi, ffurflenni hunanasesu sy'n gysylltiedig â chyrrff rheoleiddio, sicrhau ansawdd (e.e. Hawl Cyntaf)

Uned 316

Deall Sut i Gynllunio ar gyfer Chwarae hunangyfeiriedig Plant a Phobl Ifanc a'i Gefnogi

316.2 Deall sut i greu manau chwarae ar gyfer chwarae hunangyfeiriedig plant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. esbonio sut i greu'r mathau canlynol o fannau chwarae: corfforol, dros dro, affeithiol, parhaol
2. esbonio sut mae'r manau chwarae hyn yn gallu cynnig cyfleoedd am amrywiaeth o brofiadau chwarae
3. esbonio pam mae hi'n bwysig creu manau chwarae y mae plant a phobl ifanc yn gallu'u haddasu i'w hanghenion eu hunain
4. esbonio sut i gael a chreu **adnoddau** ar gyfer manau chwarae
5. esbonio sut i weithio gyda phlant a phobl ifanc wrth greu **manau chwarae**.

Ystod

Mannau chwarae

corfforol, affeithiol, parhaol neu dros dro sy'n cefnogi ac yn cyfoethogi'r potensial i chwarae hunan gyfeiriedig plant a phobl ifanc

Mathau o chwarae

Chwarae cyfathrebu, chwarae creadigol, chwarae dwfn, chwarae dramatig, chwarae archwiliol, chwarae ffantasi, chwarae dychmygus, chwarae symud, chwarae meistroli, chwarae gwrthrych, chwarae rôl, chwarae sgarmes, chwarae cymdeithasol, chwarae sosio-ddramatig, chwarae symbolaidd, chwarae esblygol

Adnoddau

Rhannau Rhydd, staff, deunyddiau, adnoddau naturiol - yr amgylchedd allanol, yr elfennau

Uned 316

Deall Sut i Gynllunio ar gyfer Chwarae hunangyfeiriedig Plant a Phobl Ifanc a'i Gefnogi

316.3 Deall sut i gefnogi chwarae hunangyfeiriedig plant a phobl ifanc

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwyr yn gallu:

1. esbonio pam mae hi'n bwysig i blant a phobl ifanc ddewis ac archwilio manau chwarae drostyn nhw'u hunain
2. esbonio sut i benderfynu pryd mae hi'n amser priodol i roi cefnogaeth yn ystod chwarae plant a phobl ifanc
3. esbonio pam mae hi'n bwysig gadael cynnwys a bwriad chwarae i blant a phobl ifanc
4. esbonio pam mae hi'n bwysig caniatáu i chwarae barhau heb ymyrraeth
5. esbonio pam mae hi'n bwysig peidio â dangos i blant a phobl ifanc 'ffyrdd gwell' o wneud pethau, oni bai eu bod yn gofyn
6. esbonio sut i adnabod ac ymateb i **giw chwarae**.

Ystod

Ciw chwarae

Arwyddion cyfathrebu gan blentyn neu berson ifanc sydd am chwarae neu wahodd rhai eraill i chwarae e.e.: iaith, mynegiant wyneb neu iaith y corff

Uned 316

Deall Sut i Gynllunio ar gyfer Chwarae hunangyfeiriedig Plant a Phobl Ifanc a'i Gefnogi

316.4 Deall sut i helpu plant a phobl ifanc i reoli risg wrth chwarae

Meini Prawf Asesu

Mae'r dysgwr yn gallu:

1. cyfiawnhau pam mae hi'n bwysig annog a chefnogi cymryd **risg derbyniol** yn ystod chwarae hunangyfeiriedig
2. esbonio'r lefelau risg sy'n dderbyniol yn ôl polisiâu a gweithdrefnau sefydliad chwarae
3. esbonio sut mae datblygiad plant a phobl ifanc yn effeithio ar asesu a rheoli risg yn ystod chwarae hunangyfeiriedig
4. gwerthuso gwahanol **strategaethau** i alluogi plant a phobl ifanc i reoli risg drostynt eu hunain.

Ystod

Risg Derbyniol

Dealltwriaeth o'r posibilrwydd bod perygl yn achosi niwed e.e.: defnyddio cyllyll crefft miniog mewn gweithgaredd adeiladu ffau

Strategaethau

Dulliau ymyrryd sy'n galluogi, yn rhoi grym, yn briodol